

הַלְבוֹת טַמְאָת מֵת פָּרָק יב

א. טַפַּח עַל טַפַּח מִרְבַּע עַל רוּם טַפַּח מְבִיא אֶת הַטַּמְאָה וְחוֹצֵץ בְּפָנֵי הַטַּמְאָה, דִּין תּוֹרָה: שְׁאִין קָרוּי אֹהֶל אֲלֹא טַפַּח עַל טַפַּח בְּרוּם טַפַּח, אוֹ יֵתֵר עַל זֶה.

ב. כִּיצַד: פְּזִית מִן הַמֵּת מִנַּח לְאוֹיֵר, וּבְצִדוֹ כָּלִים כְּגוֹן מַחְטִין וְצִנּוּרוֹת וְכִיּוּצָא בָּהֶן, וְאִינֶן נִוְגָעִים בְּטַמְאָה אִם הָאֹהֶל עָלֶיהֶן אֹהֶל שֵׁישׁ בּוֹ טַפַּח עַל טַפַּח, וְהָיָה גְבוּהָ מֵעַל הָאָרֶץ טַפַּח הָרִי זֶה מְבִיא אֶת הַטַּמְאָה לְכָלִים, וְטַמְאִין; הָיוּ כָּלִים אַחֲרֵים עַל גְּבִי אֹהֶל זֶה שֵׁישׁ בּוֹ טַפַּח עַל טַפַּח הָרִי הֵן טְהוֹרִין, מִפְּנֵי שֶׁהָאֹהֶל חוֹצֵץ בֵּינָם וּבֵין הַטַּמְאָה.

ג. הִנֵּה לְמִדַּת, שְׁכֶשֶׁם שֶׁהָאֹהֶל מְטַמֵּא כָּל שֶׁתַּחְתּוֹ כֶּךָ מְצִיל כָּל שֶׁחוֹצֶה לוֹ, וְחוֹצֵץ בֵּין הַטַּמְאָה וּבֵין כָּלִים שֶׁעַל גְּבִיו; וְכֵן אִם הִיתָה הַטַּמְאָה עַל גְּבִיו, וְכָלִים תַּחְתּוֹ הַכָּלִים טְהוֹרִין, שֶׁהָאֹהֶל חוֹצֵץ בְּפָנֵי הַטַּמְאָה.

ד. הִיָּה הָאֹהֶל פְּחוֹת מִרוּם טַפַּח, אוֹ פְּחוֹת מִטַּפַּח עַל טַפַּח אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא גְבוּהָ כַּמָּה טַפָּחִים הַכָּלִים שֶׁבְּצִד הַטַּמְאָה טְהוֹרִין. וְכָלִים שֶׁלֹּמְעָלָה מֵאֹהֶל זֶה כָּל שֶׁכָּנָגַד הַטַּמְאָה, טַמֵּא: מִפְּנֵי שֶׁהָאֹהֶל עַל הַטַּמְאָה, וְאִין שֵׁם אֹהֶל לְחֹץ בְּפָנֵי הַטַּמְאָה.

ה. וְכֵן אִם הִיתָה טַמְאָה עַל גְּבִי אֹהֶל זֶה, וְכָלִים תַּחְתּוֹ כָּל שֶׁכָּנָגַד הַטַּמְאָה, טַמֵּא: שֶׁהָרִי הַטַּמְאָה הָאֹהֶל עָלֶיהֶן, וְאִין שֵׁם אֹהֶל שִׁיחֹץ בְּפָנֵי הַטַּמְאָה שֶׁכָּל פְּחוֹת מִרוּם טַפַּח, כְּנִגְיָעָה הוּא חָשׁוּב, וְטַמְאָה שֶׁתַּחְתּוֹ, טַמְאָה רְצוּצָה הִיא כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

ו. בַּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֵׁלֹא הִיָּה הָאֹהֶל אָדָם אוֹ כָּלִים; אֲבָל אָדָם אוֹ כָּלִים שֶׁנַּעֲשׂוּ אֹהֶל עַל הַטַּמְאָה בֵּין שֶׁהָיוּ הֵן עֲצָמָן אֹהֶל, בֵּין שֶׁהָיוּ עֲמוּדֵי הָאֹהֶל, אֲפֹלוּ הָיוּ כָּלִים שְׁאִין מְקַבְּלִין טַמְאָה כָּל עֵיקַר הָרִי אֵלּוּ מְבִיאִין אֶת הַטַּמְאָה, וְאִינֶן חוֹצְצִין בְּפָנֵי הַטַּמְאָה.

ז. כִּיצַד: לוֹחַ שֶׁהָיָה מִנַּח עַל גְּבִי אַרְבָּעָה בְּנֵי אָדָם, אוֹ עַל גְּבִי אַרְבָּעָה כָּלִים, אֲפֹלוּ כָּלִי אֲבָנִים וְכִיּוּצָא בָּהֶן מַכָּלִים שְׁאִין לְמִינֵן טַמְאָה, וְאִין צָרִיךְ לוֹמַר אִם הִיָּה מִנַּח עַל אַרְבָּעָה שְׁפוּדִין אוֹ אַרְבָּעָה קָנִים שֶׁגְּבוּהֵין טַפַּח, וְהִיתָה טַמְאָה וְכָלִים תַּחְתּוֹ הַכָּלִים טַמְאִין. וְאִם הָיוּ כָּלִים עַל גְּבִיו, אֲפֹלוּ שֵׁלֹא כָּנָגַד הַטַּמְאָה טַמְאִין; וְאִם הִיתָה טַמְאָה עַל גְּבִי הַלוֹחַ, וְכָלִים תַּחְתּוֹ כָּל כָּלִים שֶׁתַּחַת הַלוֹחַ, טַמְאִין.

ח. אֲבָל אִם הִיָּה הַלוֹחַ מִנַּח עַל גְּבִי אַרְבָּעָה אֲבָנִים, אוֹ עַל גְּבִי בִּהְמָה וְחִיָּה, וְהִיתָה טַמְאָה תַּחְתּוֹ הָרִי הַכָּלִים שֶׁעַל גְּבִיו, טְהוֹרִין. הִיתָה טַמְאָה עַל גְּבִיו הָרִי כָּל הַכָּלִים שֶׁתַּחְתּוֹ, טְהוֹרִין: מִפְּנֵי שֶׁהָאֹהֶל חוֹצֵץ בְּפָנֵי הַטַּמְאָה. וְכָלִי גִלְלִים וְכָלִי אֲבָנִים וְכָלִי אֲדָמָה, הַבָּאִים בְּמִדָּה הָרִי הֵם כְּאֹהֲלִים, וְאִינֶם כְּכָלִים; וּלְפִיכֶךָ חוֹצְצִים בְּפָנֵי הַטַּמְאָה.

ט. נָסַר שֶׁהוּא נָתוּן עַל פִּי תַנּוּר חֲדָשׁ, וְעוֹדֶף מִכָּל צִדָּדֵיו בְּפוֹתַח טַפַּח, וְהִיתָה טַמְאָה תַּחַת הַנָּסֵר כָּלִים שֶׁעַל גְּבִיו, טְהוֹרִין; טַמְאָה עַל גְּבִיו כָּל הַכָּלִים שֶׁתַּחְתּוֹ, טְהוֹרִין: מִפְּנֵי שֶׁתַּנּוּר חֲדָשׁ אֵינּוּ כְּכָלִים לְעִנְיָן זֶה. וְאִם הִיָּה יָשָׁן, הַכָּל טַמֵּא.

י. נָסַר שֶׁהוּא נָתוּן עַל פִּי שְׁנֵי תַנּוּרִים, אֲפֹלוּ יִשְׁנִים, וְעוֹדֶף מִחוּצָה לַתַּנּוּר זֶה וּמִחוּצָה לַתַּנּוּר זֶה, וְהִיתָה טַמְאָה תַּחְתּוֹ

בין שני התנורים ביניהן בלכד טמא ; אבל כלים שתחת שתי הקצוות שחוצה לתנורים, טהורין שהרי הן כשני אהלים זה בצד זה.

יא. וכן נסר שהוא נתון על פי תנור, אפלו ישן, ויוצא מזה טפח ומזה טפח, אבל לא מן הצדדין, וטמאה בצד זה כלים שבצד השני, טהורין.

יב. אדם שנשא כלי כגון מרדע וכיוצא בו, והאחיל צד הכלי האחד על הטמאה אם היה בהקפו טפח, אף על פי שאין ברחבו אלא רחב אצבע ושליש הרי זה מטמא את הנושא, ומביא לו טמאה מדבריהם : גזרו על שיש בהקפו טפח, משום שיש ברחבו טפח. אבל אינו מביא את הטמאה לכלים שתחתיו, ולשאר אדם שיאחיל עליהן, ועל הטמאה עד שיהיה בו רחב טפח.

יג. ארונות שלעץ שמניחין בהן המת, אינן כקבר ; אלא אם יש בין כסוי הארון והמת גבה טפח, חוצץ, והעומד על גבי הארון, טהור מן התורה. ואף על פי שרוב ארונות, יש בהן חלל טפח הואיל ויש שאין שם חלל טפח גזרו על כל הארונות שאינן חוצצין, ושיהיה המהלך על גבי הארון כנוגע במת או בקבר.

יד. קורה שהיא נתונה מפותל לכותל, והטמאה תחתיה אם יש בה פותח טפח מביאה את הטמאה תחת כלה ; וכל הכלים או האדם שתחתיה טמאים, אף על פי שאין כלה שווה וקצתה פחותה מטפח, מפני שקצתה, מקצת אהל הוא. ואם אין בה פותח טפח טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת, כמו שבארנו.

טו. כמה יהיה בהקפה, ויהיה בה פותח טפח בזמן שהיא עגולה, שלושה טפחים ; ובזמן שהיא מרבעת, ארבעה טפחים.

טז. סאה שהיא מטה על צדה באויר אינה מביאה את הטמאה תחת כלה, עד שיהיה בהקפה ארבעה טפחים ומחצה בקרוב, כדי שיהיה גבה הצד העליון טפח ומחצה, ויהיה הטפח על טפח ממנה גבהו מעל הארץ טפח ; לפיכך אם היתה גבוהה מעל הארץ חצי טפח, והיה בהקפה שלושה מביאה את הטמאה.

יז. וכן עמוד עגול שהוא מטל לאויר, ומנח על הארץ אינו מביא טמאה תחת דפנו, עד שיהיה בו הקף עשרים וארבעה טפחים ; ואם אין בהקפו עשרים וארבעה טפחים, טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת.

יח. זה שהצריכו עשרים וארבעה טפחים, על העיקרין שסומכים עליהן חכמים בחשבון כל המשפטים : שכל שיש בהקפו שלושה טפחים, יש בו רחב טפח ; וכל טפח על טפח ברבוע, יש באלכסונו טפח ושני חמשין. לפיכך אם היה בהקף העמוד עשרים וארבעה טפחים נמצא תחת כל דפנו טפח על רום טפח מרבע ויתר מעט, שחשבונות אלו בקרוב הן ; וזו היא צורתו [איור הושמט כאן].